

12. december 2016
brez statusa

Med odseljenimi državljani Slovenije delež visokošolsko izobraženih ne izstopa

Mednarodni dan migrantov

Delež višje- in visokošolsko izobraženega prebivalstva se povečuje, prav tako pa tudi delež odseljenih s takšno izobrazbo. Vendar se terciarno izobraženi odseljujejo v enaki meri kot tisti z nižjimi stopnjami izobrazbe.

Mednarodni dan migrantov je bil razglašen v letu 2000, 18. december pa je bil izbran za ta dan v spomin na sprejetje Mednarodne konvencije o zaščiti pravic delovnih migrantov in članov njihovih družin v letu 1990. Odločili smo se, da ob tej priložnosti pregledamo nekaj trditev o odseljevanju državljanov Slovenije in ugotovimo, ali jim statistični podatki pritrjujejo ali ne.

1. trditev: Odseljuje se čedalje več državljanov Slovenije.

Res je. Število državljanov Slovenije, ki se odselijo iz Slovenije, je od leta 2008 do leta 2015 naraslo s 4.800 na 8.700. Podatkov o razlogih za selitve v tujino ne zbiramo, na splošno pa velja, da gre večinoma za take razloge, ki so običajno vezani na mlajše generacije: izobraževanje, zaposlitev, združevanje družin (sem sodijo tudi mešani zakoni). Med selivci je torej razmeroma veliko mladih.

2. trditev: Odseljuje se čedalje več visoko izobraženih mladih.

Tudi to je res. Število odseljenih z višje- ali visokošolsko izobrazbo se je v obdobju, za katero imamo podatke o izobrazbi meddržavnih selivcev, res povečalo. To na prvi pogled daje vtis, da se iz Slovenije izseljujejo le visokošolsko izobraženi državljani Slovenije, čeprav naše analize kažejo, da se terciarno izobraženi prebivalci ne odseljujejo v večji meri kot drugi. Ker so mlajše generacije povprečno višje izobražene kot starejše, je tudi med odseljenimi (ki so praviloma mlajši), delež višje- in visokošolsko izobraženih nekoliko višji. To velja za vse odseljene iz Slovenije, če pa se omejimo le na državljane Slovenije, je razlika izrazitejša.

3. trditev: Visokošolsko izobraženi mladi se odseljujejo veliko bolj množično kot njihovi manj izobraženi vrstniki.

To ni res, četudi se nam sprva res (lahko) zdi, da je tako.

V letih 2013 in

2014 se je iz Slovenije odselilo skupaj 13.413 državljanov Slovenije, starih 15 ali več let, med temi jih je bilo višje- ali visokošolsko izobraženih nekaj več kot četrtnina. Med vsemi prebivalci s slovenskim državljanstvom je bil (dne 1. januarja 2014) terciarno izobražen povprečno vsak peti.

Primerjava po posameznih starostnih skupinah razkriva nekoliko drugačno sliko. Med državljani Slovenije, ki se odselijo, je največ 25–34-letnikov; to je starost, pri kateri mnogi vstopajo na trg dela, še nimajo otrok ali pa so ti še majhni in so bolj mednarodno mobilni; delež terciarno izobraženih med toliko starimi odseljenimi državljani Slovenije in delež enako izobraženih med enako starimi prebivalci z državljanstvom Slovenije sta bila primerljiva. Med 30–34-letniki je bila razlika še največja: med odseljenimi državljani Slovenije te starosti, je imelo višje- ali visokošolsko izobrazbo 41 % oseb, med prebivalci z državljanstvom Slovenije te starosti pa 38 %.

Med 20–24-letniki je bila razlika največja: med odseljenimi, starimi 20–24 let, je bil delež takih, ki so imeli osnovnošolsko ali nižjo izobrazbo izrazito višji (32 %) kot med prebivalci iste starosti (10 %).

Izračuni za celotno obdobje 2011–2014, za katero imamo primerljive podatke, pripeljejo do podobnih rezultatov, kot so prikazani zgoraj. Delež višje-in visokošolsko izobraženega prebivalstva se povečuje, prav tako pa tudi delež odseljenih s takšno izobrazbo. Vendar pa se terciarno izobraženi odseljujejo v enaki meri kot tisti z nižjimi stopnjami izobrazbe.

NASLEDNJA OBJAVA PODATKOV: Podatke o socioekonomskih značilnostih meddržavnih selivcev za leto 2015 in prebivalcev na 1. januar 2016 bomo objavili 21. decembra 2016.

Avtor/-ji: Barica Razpotnik

Statistični urad Republike Slovenije
Litostrojska cesta 54, 1000 Ljubljana

Informacijsko središče:
telefon: (01) 241 64 04
faks: (01) 241 53 44
info.stat@gov.si
www.stat.si

© Statistični urad Republike Slovenije
Uporaba in objava podatkov dovoljeni le z navedbo vira.